

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Voorbereidingskrediet Kadeversterking BoeloTijdenskanaal Nummer: 4147	Agendapunt: 8
---	---------------

DB: Ja 04-06-2024	BPL: Nee	FAZ: Ja 19-06-2024	VVSW: Ja 19-06-2024	AB: Ja 03-07-2024
-----------------------------	-----------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller:	Opdrachtgever:	Portefeuillehouder: Martijn van Mensvoort
-------------------	-----------------------	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
---

Externe betrokkenen:	Reden:
Gemeente Westerwolde	Betrokken bij gebiedsprojecten
Diverse particulieren	Grondeigenaren onder/nabij kade
Diverse nutsbedrijven	Kabels en leidingen in en onder kade

Samenvatting: <p>De waterkering aan weerszijden van het Boelo Tijdenskanaal is in 2022 getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering voldoende stabiliteit heeft, maar wordt afgekeurd op het toetsspoor piping. Ook zijn er tijdens het hoogwater van februari 2022 en december 2023 zand meevoerende wellen waargenomen van behoorlijke omvang. Het risico van zand meevoerende wellen is dat het zand vanuit de dijk wegspoelt en de dijk bezwijkt. Deze dijk is op dit moment één van de zwakste schakels in de dijktrajecten van de Eems-Dollardboezem.</p> <p>In 2023 is gestart met grondonderzoek. Hiervoor is door het AB op 15 februari 2023 een voorbereidingskrediet (3764) beschikbaar gesteld. Op basis van de uitkomsten van het grondonderzoek is de definitieve scope van de kadeversterking bepaald. Budget voor de voorbereiding van de dijkversterking wordt aangevraagd via dit bestuursvoorstel (aanvullend voorbereidingsbudget).</p> <p>De keringen rond het Boelo Tijdenskanaal moeten voldoen aan een veiligheidsniveau (ontwerpnorm) van 1:100 jaar voor eind 2027.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Ja, duurzaam GWW

Begrotingsaspecten: Ja De geplande totaalkosten van dit project worden opgenomen in het meerjareninvesteringschema (MJ) 2025 - 2029 behorende bij de meerjarenraming 2025 – 2029. De kapitaallasten behorende bij het nu aangevraagde voorbereidingskrediet van € 770.000,- bedragen het eerste jaar € 41.000,-. Deze dalen jaarlijks door de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

AB-voorstel:

Bestuursvoorstel

Een voorbereidingskrediet van € 770.000,- beschikbaar stellen voor de kadeversterking Boelo Tijdenskanaal.

Bijlagen:

Nee

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Inleiding

De waterkering aan weerszijden van het BL Tijdenskanaal is in 2022 getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Hierbij is de conclusie dat de waterkering voldoende stabiliteit heeft, maar is afgekeurd op het toetsspoor piping. Ook zijn er tijdens het hoogwater van februari 2022 en december 2023 zand meevoerende wellen waargenomen van behoorlijke omvang. Het piping probleem is complex omdat het een zanddijk betreft zonder klassieke deklaag van klei. De deklaag kan een gecompacteerd zandlaag zijn, maar ook ontstaan door de boomwortels die een 'worteldak' vormen.

Het risico van zand meevoerende wellen is dat het zand vanuit de dijk wegspoelt en de dijk daarmee uitholt. Als dit proces te lang en ongecontroleerd doorgaat, kan de dijk in een extreme situatie inzakken en bezwijken met een overstroming tot gevolg.

In 2023 is gestart met grondonderzoek. Op basis van de uitkomsten van het grondonderzoek is de definitieve scope van de kadeversterking bepaald. Met dit onderzoek is de scope van 5,7 km verkleind tot 3,1 km.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

De waterkering langs het Boelo Tijdenskanaal moet voldoen aan een veiligheidsniveau van 1:100 jaar met een tijdhorizon van 30 jaar. De waterkering moet eind 2027 voldoen aan het gestelde veiligheidsniveau.

Bij het hoogwater van december 2023 is het slootpeil in de kwelsloot aan de landzijde van de dijk tijdelijk opgezet met bigbags en zandzakken om tegendruk te geven tegen de zand meevoerende wellen. Deze noodmaatregel stopte het zand meevoeren. De dijkversterking moet er voor zorgen dat de dijk zelfstandig voldoet aan het veiligheidsniveau en deze noodmaatregel in een drukke calamiteitsituatie niet meer nodig is.

Huidige situatie/analyse van het probleem

Op basis van grond- en geotechnisch onderzoek is bepaald dat de lengte van de dijkversterking ca. 3,1 km is.

Bij hoogwater waarbij zand de dijk uitstroomt, gaat de veiligheid van de dijk telkens een fractie achteruit. We weten dat de dijk is afgekeurd, een beheersmaatregel als het tijdelijk opzetten van een slootpeil is niet veilig genoeg om deze situatie langjarig aan te houden. Een definitieve oplossing is daarom nodig.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Om de kering te laten voldoen aan de veiligheidsnormen voor piping dient 3,1 km kade versterkt te worden. Gedurende de aankomende voorbereidingsfase zal hiervoor tezamen met een adviesbureau een obstakelvrij inrichtingsplan met ontwerp en uitvoeringsraming worden gemaakt. De voorbereidingsfase bevat de volgende aspecten om een obstakelvrij inrichtingsplan te maken en te voldoen aan beleid, wet- en regelgeving:

- Opstellen uitgangspuntennotitie/ontwerpbasis
- Projectmanagement en -beheersing
- Omgevingsmanagement
- Afstemming grondverwerving
- Onderzoeken zoals omschreven in bestuursvoorstel 4104 Afweging gebruik voorbereidingskrediet
  - Milieukundig onderzoek
  - Conditionerende onderzoeken
  - Overige onderzoeken om eventueel kosten te besparen/scope verkleinen
  - Onderzoeken om risico's te beheersen
- Ontwerpen
- Waterveiligheidstoetsing ontwerp
- Ramingen
- Inrichtingsplan
- Contractvorming
- Aanvragen vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
- Aanbesteding

Het inrichtingsplan, inclusief ontwerp en raming en aanbestedingsdossier, is het product van de voorbereidingsfase. Een goedgekeurd en obstakelvrij inrichtingsplan dient als voorwaarde van de uitvoeringsfase en het te zijner tijd aan te vragen uitvoeringskrediet.

Risico's en kansen

Er zijn enkele risico's die van invloed zijn op de planning en/of het budget. Binnen het voorbereidingskrediet is een budget groot € 166.000 voor risico's/onvoorzien opgenomen.

De Top risico's zijn als volgt:

1. Aanvullende onderzoeken benodigd

Uit de bureauonderzoeken moet blijken of er aanvullend onderzoek voor o.a. ecologie (waaronder de bomen op de dijk) en geotechniek noodzakelijk is. Aanvullend onderzoek werkt kostenverhogend en kan gevolgen hebben voor de planning. Kosten hiervoor zijn opgenomen in de risicoreservering.

2. Gronden niet of niet op tijd beschikbaar

Om de piping problemen op te kunnen lossen moet (mogelijk) de kering worden verbreed. Hierdoor zijn we waarschijnlijk genoodzaakt om gronden aan te kopen om de oplossing te realiseren. In het gebied zijn de betreffende aangrenzende percelen in particulier eigendom, waarmee met de eigenaar tot overeenstemming moeten worden gekomen. Grondaankopen is van begin af aan mede onderwerp van de keukentafelgesprekken die met betreffende eigenaren worden gevoerd. Een eventueel benodigd krediet voor de daadwerkelijke grondaankoop (aankoop perceeloppervlak en notariskosten) wordt tegelijk met het uitvoeringskrediet aangevraagd.

3. Omwonenden

Langs het projectgebied en in de directe nabijheid zijn er woningen gesitueerd. De bewoners worden meegenomen in bijeenkomsten en keukentafelgesprekken in de plannen van het waterschap en de afwegingen die gemaakt worden om te komen tot een voorkeursvariant voor de dijkversterking. Vanaf het begin van de voorbereiding wordt op gezette tijden de omgeving betrokken.

Duurzaamheidsparagraaf (duurzaam GWW)

Binnen dit project wordt de methodiek Duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (DGWW) gehanteerd. Deze methodiek is recent geïmplementeerd en zal worden gebruikt gedurende de voorbereidingsfase waarbij de uitkomsten worden geïmplementeerd in de uitvoeringsfase.

Extern betrokkenen/extern overleg

Het project kadeversterking Boelo Tijdenskanaal kent een aantal stakeholders. Deze stakeholders zijn de gemeente Westerwolde als wegbeheerder en eigenaar van meerdere bomen op de dijk, particuliere grondeigenaren en kabels- en leiding beheerders. Voor afstemming wordt overleg gezocht met de betreffende stakeholders.

Financiën

In de AB vergadering van 15 februari 2023 is een voorbereidingskrediet van € 145.000,- beschikbaar gesteld voor de grondonderzoeksfase van de te versterken waterkering Boelo Tijdenskanaal. In dit bestuursvoorstel wordt een aanvullend voorbereidingskrediet van € 770.000,- aangevraagd voor de verdere planvorming (zie een nadere toelichting van de uit te voeren werkzaamheden onder Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven). Dit bedrag is gebaseerd op een plan van aanpak met aanbieding van een externe partij voor de afzonderlijke onderdelen van de planvormingsfase, zoals opgesomd in de paragraaf *Beschrijving en onderbouwing/oplossing/plan*.

De kapitaallasten behorende bij het nu aangevraagde voorbereidingskrediet van € 770.000,- bedragen het eerste jaar € 41.000,-. Deze dalen jaarlijks door de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

De locaties welke opgehoogd dienen te worden zijn dusdanig divers dat een reële schatting voor het uitvoeringskrediet lastig te maken valt. De uitvoering zal echter sober en doelmatig worden uitgevoerd en op basis van de daadwerkelijke onderzoeksgegevens bepaald worden. De uitvoeringsmethoden lopen hierdoor ook sterk uiteen. Onderzoek hieromtrent en bespreking van meerdere varianten met de aanliggenden zal hierin duidelijkheid geven.

De geplande totaalkosten van dit project zullen worden opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma (MJI) 2025 - 2029 behorende bij de meerjarenraming 2025 – 2029.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Bestuurlijke procedures

Uitgangspunt is een korte procedure Omgevingsvergunning Wateractiviteiten (vergunning eigen dienst), op grond van de Omgevingswet die op 1 januari 2024 is ingegaan.

Grondverwerving

De kering grenst aan gronden van landeigenaren. Om de kering te kunnen versterken is grondverwerving mogelijk noodzakelijk. Ingeval grondverwerving niet via minnelijk overleg tot stand kan komen, kan het waterschap gebruik maken van de gedoogplicht op grond van de Omgevingswet.

Vergunningen

Gedurende de voorbereiding wordt een inventarisatie gemaakt voor alle benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen die nodig zijn om de versterking van de waterkering te realiseren. De benodigde aanvragen hiervoor zullen tijdens planvoorbereiding worden aangevraagd om de uitvoering obstakelvrij te maken.

Communicatie

Er wordt actief gecommuniceerd met de omgeving en er vindt afstemming plaats met de stakeholders. De communicatie bestaat in deze voorbereidingsfase vooral uit keukentafelgesprekken met omliggende grondeigenaren, overleg met gebiedspartners en een schriftelijke communicatie aan de bewoners in de directe omgeving. Wanneer we tot uitvoering overgaan wordt er een communicatieplan opgesteld. Dit gebeurt in samenspraak met het team communicatie.

Uitvoering/tijdspad

Er wordt voorzien om de voorbereiding te starten in het derde kwartaal van 2024. Verwacht wordt dat de planvorming ca. 1 jaar duurt. Binnen deze tijd gaan we met de stakeholders in overleg. Hierbij dient rekening te worden gehouden dat de uitkomsten van deze gesprekken een risico kunnen vormen voor de doorlooptijd. Met het aspect omgevingsmanagement is zo reëel mogelijk rekening gehouden. De uitvoering kan niet eerder starten dan dat er een obstakelvrij inrichtingsplan goedgekeurd is.

De uitvoering zal plaatsvinden in 2026 en 2027 afhankelijk van de voorbereiding. Hierbij wordt gestuurd op het zo snel mogelijk afronden van de uitvoering.

Voorstel

Een voorbereidingskrediet van € 770.000,- beschikbaar stellen voor de kadeversterking Boelo Tijdenskanaal.

namens het dagelijks bestuur,

Jelmer Kooistra
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf